
Istungidokument

A9-0268/2022

4.11.2022

RAPORT

Euroopa Innovatsiooninõukogu rakendamise kohta
(2022/2063(INI))

Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon

Raportöör: Christian Ehler

SISUKORD

	lk
SELETUSKIRI – FAKTIDE JA TÄHELEPANEKUTE KOKKUVÕTE.....	3
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	6
LISA: LOETELU ÜKSUSTEST VÕI ISIKUTEST, KES ANDSID RAPORTÖÖRILE TEAVET	19
TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA VASTUTAVAS KOMISJONIS.....	20
NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS.....	21

SELETUSKIRI – FAKTIDE JA TÄHELEPANEKUTE KOKKUVÕTE

Euroopa Innovatsiooninõukogu (EIC) on programmi „Euroopa horisont“ üks peamisi uuendusi. See loodi eesmärgiga toetada süvatehnoloogilist innovatsiooni Euroopas alates varajastest teadusuuringutest kuni turuleviimise ja laiendamiseni. Selle saavutamiseks loodi kolmeosaline programm, milles sisaldub:

- EIC rahastamisvahend „Pathfinder“, mis pakub varajastele teadusuuringutele toetustel põhinevat rahastamist;
- EIC üleminekumeetmed, et valmistada ette uurimistulemuste rakendamine toodetes, teenustes või protsessides;
- EIC rahastamisvahend „Accelerator“, mis pakuks süvatehnoloogia idufirmadele kohandatud rahastamist, et hoogustada nende kasvu ja arengut.

Selline uus lähenemisviis, eriti rahastamisvahendi „Accelerator“ puhul, on euroopalik lahendus euroopalikule probleemile. See probleem seisneb asjaolus, et Euroopal puudub hästitoimiv investeerimisriski turg. Meie riskikapitalifondid haldavad tasakaalustatud portfelle, mis asendavad ambitsioonikad investeeringud vähem riskantsete investeeringutega. See on omaette probleem, kuid kui mõelda, et Euroopal on väga hea positsioon, et võtta maailma süvatehnoloogia innovatsioonis juhtroll, muutub olukord veelgi problemaatilisemaks. Investeeringud süvatehnoloogiasse on äärmiselt riskantsed, sest hõlmavad nii suuri kulusid kui ka arenguriski seoses tehnoloogilise innovatsiooniga, mis põhineb üld- ja inseneriteaduse süviti mõistmisel. Selline innovatsioon vajab kannatlikku, kuid suurt rahastamist. See vajab rahastamist kiiresti ja suurtes summas ilma märkimisväärse tuluallikata, mis kinnitaks väiteid edust. Sellist investeerimist leidub Euroopas liiga vähe ja EIC loodi selle asjaolu muutmiseks.

Programmi alguses tekkis aga Euroopa Komisjonis sisekonflikt, mistõttu EIC peaaegu hävines. Komisjoni erimeelsused on peatanud peaaegu 100 2021. aastal valitud idufirma rahastamise pärast EIC projekti ettepaneku esitamist. See läheb Euroopale maksma sadu miljoneid eurosid ja numbriliselt väljendatus suurusjärgus inimkapitali.

Komisjoni probleemi keskmes on EIC fondi haldamine. Kuigi eelarve peadirektoraat oli algselt EIC fondi kavadele allakirjutanud, väljendas ta muret seoses komisjoni maineriskiga ning EIC fondi investeerimisportfelli haldamiseks vajalike töötajatega. Need probleemid tõstatati aasta pärast EIC fondi ühendamist, mitu kuud pärast programmi „Euroopa horisont“ käsitlevate õigusaktide kehtestamist ja pärast seda, kui komisjon oli avaldanud EIC 2021. aasta tööprogrammi. Lasknud sellel kõigel toimuda, otsustas eelarve peadirektoraat EIC fondile täie hoo pealt hädapidurit tõmmata.

Eelarve peadirektoraat soovib sisuliselt luua komisjoni ja EIC fondi investeerimisotsuste vahel rohkem distantsi, kartuses, et investeerimisotsused kujutavad endast komisjonile maineriski. Eelarve peadirektoraadi loodud protsess on senini toonud kaasa kaks asja. Esiteks on EIC fond uskumatute viivituste tõttu kaotanud suure osa oma raskelt teenitud usaldusväärsest ja mainest. Teiseks kaasati komisjoni õigustalitus, kes otsustas, et tegelikult peab kõik EIC fondi toetuste andmist ja omakapitali käsitlevad otsused nüüd heaks kiitma volinike kolleegium. Eelarve peadirektoraat on saavutanud oma kavatsustele vastupidise tulemuse: ta kahjustas komisjoni mainet ja tegi komisjoni süviti mõjutavaid otsuseid.

Eelarve peadirektoraadi sekkumise ettekäändeks on üksainus viide võimalusele rakendada EIC segarahastamist kaudse eelarve täitmise kaudu. Raportööri arvates pole selline tõlgendus kooskõlas ei programmi „Euroopa horisont“ käsitleva õigusakti terviktekstiga ega ka EIC fondi seadusandjate väljendatud tahtega. Seda ühte lauset tõlgendatakse valesti nii selle eraldi käsitlemisel kui ka ülejäänud teksti kontekstis. Kogu lause on järgmine: „EIC segarahastamise haldamiseks kasutab komisjon kaudset eelarve täitmist. Sellise võimaluse puudumisel võib komisjon luua eriotstarbelise rahastamisvahendi (EIC fond), mida hallatakse vastavalt kohaldatavatele aruandekohustusega seotud eeskirjadele.“ Esimene vastuolu komisjoni tõlgenduses seisneb selles, et tekst kõrvutab selgelt EIC fondi kaudse eelarve täitmise. Ainult juhul, kui kaudne eelarve täitmine pole võimalik, tuleks luua EIC fond. Nüüd väidab aga komisjon, et see lause tähendab, et EIC fondi eelarvet tuleks täita kaudselt. Mõlemad ei saa olla õiged. Teine vastuolu seisneb selles, et lause viitab sõnaselgelt „EIC segarahastamisele“, mis hõlmab nii toetuste andmist kui ka omakapitali. Komisjon teeb nüüd aga ettepaneku viia ainult omakapitali osa üle kaudsele eelarve täitmisele, mis on vastuolus õigusakti tekstiga. See muutub veelgi selgemaks, kui lisada see üks lause õigusakti tervikteksti konteksti. Arvestada tuleks järgmiste eranditega:

- Programmi „Euroopa horisont“ määrus – artikli 9 lõige 1: „Komisjon loob keskselt juhitava ühtse kontaktpunktina Euroopa Innovatsiooninõukogu, et rakendada Euroopa Innovatsiooninõukoguga seotud III samba „Innovatiivne Euroopa“ meetmeid.“
- Programmi „Euroopa horisont“ eriprogrammi lisa – III sammu – punkt 1.1: „Kuna meetme Accelerator põhimõtte on pakkuda idufirmade, VKEdes ja erandjuhtudel väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate kõrge riskiga uuenduste jaoks üht kontaktpunkti ja üht toetusprotsessi, antakse selle alusel kaht tüüpi toetust: peamiselt pakutakse segarahastamist (kombineerides toetuse omakapitaliinvesteeringutega) ning toetuseid, millele järgneb soovi korral omakapitalipõhine toetus.“
- Programmi „Euroopa horisont“ eriprogrammi lisa – III sammu – punkt 1.1.2: „Segarahastamisepõhised toetused antakse vaid ühe protsessi läbimisel ja ühe otsusega, mille tulemusena tekib toetust saanud novaatorile vaid üks üldine kohustus seoses rahaliste vahenditega, mis katavad eri innovatsioonietappe kuni turuletoomiseni, sealhulgas massilisele turustamisele eelnenud etappe.“
- Programmi „Euroopa horisont“ eriprogrammi lisa – III sammu – punkt 1.2.3: „Komisjon haldab kõiki Accelerator'i projektide rakenduslikke elemente, sealhulgas uurimistoetust või muid tagastamatuid toetusvorme. Komisjon loob EIC segarahastamise haldamise jaoks eriotstarbelise rahastamisvahendi.“

Nendes väljavõtetes rõhutatakse seadusandjate kavatsust rakendada EIC Acceleratorit ühtsena ning et komisjon peaks olema rakendamisse otseselt kaasatud. Neid tekste ja nende tähendust ei vaidlustata ega muudeta selle ühe lausega, mis viitab kaudse eelarve täitmise võimalusele. Kui toimuks kaudne eelarve täitmine, peaks see toimuma viisil, mis on kooskõlas nende näitajatega. EIC fondi juhtimise allhange kahjustab nii EIC Acceleratori ainulaadset rakendamist kui ka komisjoni otsest kaasamist selle rakendamisse.

Raporti projekt töötati välja selle taustal. Komisjon ületab oma täitevasutuse rolli õigusaktide tõlgendamisel. Kaasseadusandjana peab Euroopa Parlament seisma oma saavutuste eest nendes küsimustes ja nõudma, et komisjon need õigusaktid lihtsalt rakendaks, selle asemel et seda ise

tõlgendada. Euroopa Parlament kui seadusandja peab otsustama oma seisukoha üle EIC, eelkõige EIC fondi tuleviku kohta.

Selle raporti kohaldamisala katab aga kõik EIC rakendamisega seotud eripärad. Seega pole eelmainitud probleem EIC-le ainus.

Veel üks oluline küsimus seoses EIC fondi olemusega on see, kas ta saab olla mõne ettevõtte ainus investor, kui turg ei soovi riski võtta. Programmi „Euroopa horisont“ õigusakt lubab seda selgesõnaliselt. Sisemised jõud on aga suunanud EIC Acceleratori olukorda, kus omakapitaliinvesteeringud sõltuvad sellest, kas abisaaja leiab sobiva rahastamise ja turult juhtiva investori.

Need on kaks põhiprobleemi ja nendega tegeletakse raporti projektis. Uue programmina on EIC-l loomulikult ka rakendamisega seotud probleemid, millega me pole raamprogrammis varem kokku puutunud. Ootuspäraselt ei lahendata neid kõiki kõige produktiivsemal viisil. Kuigi need küsimused muudavad EIC vähem tõhusaks ja vähem atraktiivseks, ei kujuta need endast programmi jaoks olulist probleemi. Seetõttu määratletakse need probleemid rakendamisega seotud puudustena.

Selliste puuduste silmapaistev näide on tehisintellektisüsteem, mida kasutatakse rakenduste sorteerimiseks enne, kui hindajad neid hindavad. Esiteks tundub, et tehisintellektisüsteemi on ettepanekute hindamisel lihtne manipuleerida. Ainuüksi mõne sõna muutmine muudab süsteemi hinnangut. Teiseks muudab tehisintellektisüsteem taotlused nii taotlejatele kui ka hindajatele raskesti menetletavaks. Taotlejatele piirab süsteem nende võimalusi ettepaneku esitamiseks. Näiteks pole võimalik pilte lisada ja esitatud tekst saab olla üksnes lihttekst ilma tekstipaigutuse suvanditeta. Hindajate jaoks koostab tehisintellektisüsteem ettepanekute hindamise lihtsustamise asemel 120–200 leheküljelisi nn äriplaane. Hindajatelt eeldatakse selle hindamist 36 minuti jooksul.

See kahjustab selgelt programmi tõhusust ja seda peab võimalikult kiiresti muutma.

EIC tuleb komisjoni käest päästa ja see vajab positiivset tegevuskava edasiliikumiseks. Seda käsitleb raportöör pealkirja „Soovitused“ all.

Kõigist lisatud soovitustest on kõige olulisemad küsimused EIC fondi ümberkorraldamise kohta. See sunnib Euroopa Parlamenti mõtlema EIC eesmärkidele ja sellele, kuidas neid kõige paremini saavutada. Raportöör on seisukohal, et EIC peab olema ELi peamine innovatsiooniprogramm, et tuvastada, arendada ja laiendada murrangulist, eelkõige süvatehnoloogia innovatsiooni. See loodi eesmärgiga edendada Euroopa tehnoloogilist strateegilist autonoomiat ja parandada Euroopa riskikapitalituru toimimist. Selle saavutamiseks peab EIC olema ühtne kontaktpunkt toetust otsivatele Euroopa novaatoritele. Seda on võimalik saavutada ainult siis, kui EICd rakendab üks üksus täielikult integreeritud programmina. See üksus peab olema nii kiire, et pidada sammu nii turuolukorraga, kui ka suutma juhtida poliitikat, kui EIC fondi investeeringud lähevad poliitiliste eesmärkide tõttu turuga vastuollu. Seetõttu on raportöör seisukohal, et EIC rakendamiseks tuleks võimalikult kiiresti luua ELi toimimise lepingu artikli 189 kohane sõltumatu liidu asutus.

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

Euroopa Innovatsiooninõukogu rakendamise kohta (2022/2063(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle XIX jaotist,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. aprilli 2021. aasta määrust (EL) 2021/695, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Euroopa horisont“ ning kehtestatakse selle osalemis- ja levitamisreeglid¹,
- võttes arvesse nõukogu otsust (EL) 2021/764, millega kehtestatakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Euroopa horisont“ rakendamise eriprogramm²,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrust (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid³,
- võttes arvesse Euroopa Innovatsiooninõukogu (EIC) 2021. ja 2022. aasta tööprogramme,
- võttes arvesse EIC 2021. aasta mõjuaruannet,
- võttes arvesse komisjoni 11. jaanuari 2018. aasta teatist „Programmi „Horisont 2020“ vahehindamine: ELi teadusuuringute ja innovatsiooni mõju maksimeerimine“ (COM(2018)0002),
- võttes arvesse 7. juuni 2018. aasta mõjuhinnangut, mis on lisatud komisjoni ettepanekule programmi „Euroopa horisont“ kohta (SWD(2018)0307),
- võttes arvesse EIC nõuandekogu 16. augusti 2022. aasta avaldust aruteluks Euroopa Parlamendi tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonis EIC rakendamise teemal⁴,
- võttes arvesse EIC nõuandekogu 9. veebruari 2022. aasta avaldust EIC 2022. aasta tööprogrammi ja EIC fondi tuleviku kohta⁵,
- võttes arvesse komisjoni 5. augusti 2022. aasta pressiteadet „EIC Accelerator

---

¹ ELT L 170, 12.5.2021, lk 1.

² ELT L 167I, 12.5.2021, lk 1.

³ ELT L 193, 30.7.2018, lk 1.

⁴ https://eic.ec.europa.eu/news/statement-eic-board-discussion-european-parliament-itre-committee-eic-implementation-2022-08-16_en

⁵ <https://eic.ec.europa.eu/system/files/2022-02/Statement%20by%20the%20EIC%20Board%20on%20the%20EIC%20Work%20Programme%20for%202022%20and%20future%20of%20the%20EIC%20Fund.pdf>

Implementation update“ (Ülevaade EIC Acceleratori rakendamisest)⁶,

- võttes arvesse kodukorra artiklit 54 ning esimeeste konverentsi 12. detsembri 2002. aasta otsuse (mis käsitleb algatusraportite koostamise loa andmise korda) artikli 1 lõike 1 punkti e ja 3. lisa,
- võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni raportit (A9-0268/2022),

EIC üldeesmärgid ja struktuur programmi „Euroopa horisont“ raames

- A. arvestades, et EIC on ELi peamine innovatsiooniprogramm, mille eesmärk on tuvastada, arendada ja laiendada murrangulist, eelkõige süvatehnoloogia innovatsiooni; arvestades, et EIC hõlbustab ja tõhustab võrgustike loomist ja koostööd ELi eri innovatsioonikogukondade vahel ning eelkõige EITga, tagades ulatusliku geograafilise katvuse; arvestades, et see loodi eesmärgiga edendada Euroopa tehnoloogilist strateegilist autonoomiat ja parandada Euroopa riskikapitalituru toimimist;
- B. arvestades, et määruses (EL) 2021/695 on EIC määratletud kui „keskselt juhitud ühtne kontaktpunkt“, mis „keskendub peamiselt läbimurdelisele ja murrangulisele, eelkõige turgu loovale innovatsioonile, toetades samas kõiki innovatsiooniliike, sealhulgas järkjärgulist innovatsiooni“;
- C. arvestades, et määruses (EL) 2021/695 on sätestatud, et EIC peab tegutsema kooskõlas selge liidu lisaväärtuse, autonoomia, riskivõtmisvõime, tõhususe, tulemuslikkuse, läbipaistvuse ja vastutusega;
- D. arvestades, et nõukogu otsuses (EL) 2021/764 on sätestatud, et EIC-l on kaks eesmärki: esiteks teha kindlaks, töötada välja ja võtta kasutusele igat liiki suure riskiga innovatsioon, sealhulgas järkjärguline innovatsioon, ning teiseks toetada innovatiivsete ettevõtjate kiiret kasvu liidus ja rahvusvahelisel tasandil ideedest kuni turustamiseni;
- E. arvestades, et EICd rakendatakse kolme põhisamba kaudu: EIC rahastamisvahend „Pathfinder“, EIC üleminekumeetmed, ja EIC Accelerator;
- F. arvestades, et Pathfinder annab toetusi suure riskiga tipptasemel projektidele, mis uurivad uusi ja süvatehnoloogia valdkondi, eesmärgiga töötada välja potentsiaalselt radikaalsed uuenduslikud tulevikutehnoloogiad ja uued turuvõimalused;
- G. arvestades, et Accelerator toetab peamiselt väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid (VKEd) eesmärgiga arendada läbimurdelisi süvatehnoloogilisi uuendusi, mis on Euroopa tulevase majanduskasvu ja avatud strateegilise autonoomia jaoks keskse tähtsusega;
- H. arvestades, et Acceleratorit rakendatakse peamiselt EIC segarahastamist kasutades, mida antakse vaid ühe, selge ja läbipaistva protsessi läbimisel ja ühe otsusega, mille tulemusena tekib toetust saanud novaatorile vaid üks üldine kohustus seoses rahaliste vahenditega, mis katavad eri innovatsioonietappe kuni turul kasutuselevõtuni,

---

⁶ https://eic.ec.europa.eu/news/eic-accelerator-implementation-update-2022-08-05_en

sealhulgas massilisele turustamisele eelnenuid etappe;

- I. arvestades, et õigusaktid, mis käsitlevad programmi „Euroopa horisont“, võimaldavad liidul kanda valitud innovatsiooni esialgse riski üksi;
- J. arvestades, et nõukogu otsuses (EL) 2021/764 nõutakse, et komisjon looks eriotstarbelise rahastamisvahendi EIC segarahastamise haldamiseks ja haldaks kõiki Acceleratori projektide rakenduslikke elemente;

Katseprojekti tulemused

- K. arvestades, et EIC katseprojekt ja EIC tõhustatud katseprojekt tõendasid edukalt EIC kui täieulatusliku programmi teostatavust, nagu on kirjeldatud Euroopa Komisjoni avaldatud 2022. aasta hindamisuuringu üldistes järeldustes⁷, hoolimata mõningatest esialgsetest probleemidest, sealhulgas ebaselgest teabevahetusest abisaajatega ettevõtete investeerimistingimuste kohta;
- L. arvestades, et EIC katseprojekti tõhusus oli madala edumäära tõttu surve all;
- M. arvestades, et aastatel 2018–2020 rahastati arvukate taotlustega projektikonkursside kaudu EIC katseprojektiga 330 Pathfinder'i projekti;
- N. arvestades, et katseprojekti „Pathfinder“ osalemise geograafiline ulatus ja eelkõige koordineerimine oli koondunud EL-15 riikidesse ja assotsieerunud riikidesse; arvestades, et riigi positsioon Euroopa innovatsiooni tulemustabelis näis kajastuvat nii taotluste arvus kui ka selle riigi novaatorite edus katseprojekti Pathfinder: innovatsiooniliidrite edukuse määr oli kõrgeim ja alustavate novaatorite edukuse määr oli madalaim;
- O. arvestades, et EIC fond oma algse struktuurina, nagu see loodi 2020. aastal EIC katseprojekti raames ja nagu komisjon tollal selle vastu võttis, tegutses nõuetekohaselt; arvestades, et vaatamata korduvatele viivitustele ja probleemidele segarahastamisvahendi allkirjastamisel tehti 140 otsust omakapitaliinvesteeringute kohta; arvestades, et nende otsuste finantsvõimenduse kordaja oli 2,7, mis näitab, et EIC fond suutis oma algse struktuuris kaasa tuua märkimisväärseid kaasinvesteeringuid;
- P. arvestades, et hindamisuuringu järeldustes öeldakse, et EIC fond rajaneb põhjendatud avaliku poliitika eesmärkidel ja turu vajadustel ning fondi struktuuri vaidlusi tekitavaks küsimuseks on kahe kõlblikkust puudutava reegli – laenukõlbmatus ja kaasinvesteering – tõlgendamine;
- Q. arvestades, et EIC katseprojekti raames kehtestatud hoolsuskohustuse menetlus on olnud eriti edukas, kuna sellega viidi läbi kvaliteetsed hoolsuskohustuse hindamised, mida kinnitab asjaolu, et mitut neist hindamistest kasutati välisinvestorite ligimeelitamiseks, mis näitab, et investorid võtavad oma investeerimisotsuste aluseks piisavalt kvaliteetse hoolsuskohustuse;
- R. arvestades, et investeeringute komitee ning EIC ja VKEde Rakendusameti (EISMEA) juurde kuuluva Euroopa Investeerimispannga (EIP) meeskonna struktureeritud

---

⁷ Euroopa Komisjon, „*Evaluation study on the European Innovation Council (EIC) Pilot*“ (Euroopa Innovatsiooninõukogu (EIC) katseprojekti hindamisuuring), 2022.

professionaalne investeerimisnõustamine suutis tagada kvaliteetse hoolsuskohustuse tänu EISMEA ja EIP ainulaadsele koostööle koos investeringute komiteesse kaasatud välisekspertide, sealhulgas seeriainvestorite ja riskikapitalistide investeerimisalase oskusteabega;

EIC rakendamise seis „Euroopa horisont“ raames

- S. arvestades, et programmi „Euroopa horisont“ selgitustega toetuslepingu näidis avaldati äärmiselt hilja, mis tekitas taotlejate, sealhulgas EIC potentsiaalsete taotlejate seas märkimisväärset ebakindlust;
- T. arvestades, et programmijuhtide kasutuselevõtmine võib EIC tõhusust suurendada; arvestades, et ametisse on määratud veel üheksa programmijuhti;
- U. arvestades, et programmijuhtide töö ei ole ikka veel nähtav ja sidusrühmade meelest ei ole see läbipaistev;
- V. arvestades, et EIC on uut liiki programm, millega kaasneb suurem finantsrisk kui liidu tavapärase kulutuste puhul ja mis nõuab spetsiaalset auditistrateegiat;
- W. arvestades, et 2021. ja 2022. aasta tööprogrammide raames tehti EIC-le kättesaadavaks vastavalt 1,55 miljardit eurot ja 1,71 miljardit eurot; arvestades, et mõlemal aastal eraldati ligikaudu 430 miljonit eurot taasterahastu „NextGenerationEU“ eelarvest, mis kõik tehti kättesaadavaks EIC toetuskomponentide jaoks; arvestades, et ligikaudu 52 % olemasolevast eelarvest eraldati avatud projektikonkursside raames avatud alt üles suunatud projektikonkurssidele; arvestades, et 65 % olemasolevatest vahenditest eraldati EIC toetuskomponentidele ja 35 % investeerimiskomponentidele; arvestades, et peaaegu 70 % olemasolevatest vahenditest eraldati Acceleratori ja 20 % Pathfinder'i projektikonkurssidele;
- X. arvestades, et Pathfinder'i avatud projektikonkursi edukuse määr oli 2021. aastal 6,45 % ja 2022. aastal 7 %; arvestades, et 2021. aasta Pathfinder'i väljakutsete projektikonkursside raames esitati 403 taotlust ja rahuldati 39 taotlust, mis tähendab, et edukuse määr oli 9,7 %;
- Y. arvestades, et Acceleratori projektikonkursi jaoks oli 2021. ja 2022. aastal vastavalt kaks lõpptähtaega;
- Z. arvestades, et kuni 2022. aasta septembrini kanti Acceleratori toetusesaajatele üle ainult ettemaksed, mille puhul toetuse määramiseni kulus 12 kuud, vahendeid (peaaegu) omakapitalitoetuse osana üle ei kantud ja tehti ainult üks investeerimisotsus, mistõttu kulus investeerimiseks aega rohkem kui aasta; arvestades, et komisjon alustas 2021. aastal valitud toetusesaajate lepingutingimuste allkirjastamist alles 2022. aasta suvel ja enamik neist allkirjastatakse pärast suve⁸;

Rakendamisega seotud põhiprobleemid

EIC fondi juhtimine ja fondi ümberkorraldamisega seotud kaalutlused

---

⁸ https://eic.ec.europa.eu/news/eic-accelerator-implementation-update-2022-08-05_en

1. on sügavalt mures 2022. aasta alguses esitatud teate pärast fondi struktuuri muutmise kohta võrreldes EIC katseprojektiga, samas kui 2021. aasta esimese kahe konkursi hulgast olid ettevõtted rahastamiseks juba välja valitud;
2. tuletab meelde, et EIC fond on loodud selleks, et toetada idufirmasid ja VKEsid, kes arendavad süvatehnoloogia uuendusi; toonitab asjaolu, et rahavood on idufirmade ja VKEde jaoks üliolulised ning pikad viivitused eeldatava rahastamise saamisel võivad seda liiki ettevõtteid pankrotti viia; rõhutab seetõttu, kui oluline on, et EIC fond saaks investeerida turuga kokkusobiva aja jooksul; taunib juhtumeid, kus EIC fond ei suutnud seda eesmärki saavutada ja EIC fondi algne investeerimisotsus muutus pikaajalise viivituse ja ettevõtte selle aja jooksul toimunud arengu tõttu ebaoluliseks;
3. on mures Acceleratori raames segarahastamisvahendi meetmete rakendamisel esinevate viivituste pärast; rõhutab, et viivitused tulenesid üksnes erinevatest seisukohtadest EIC rakendamise suhtes, mis olid tingitud komisjoni eri osakondade vastuolulistest tõlgendustest EIC fondi haldamise puhul; täheldab, et konfliktid puudutasid ainult projekti omakapitali osa ega oleks seetõttu pidanud toetuslepinguid mõjutama; taunib asjaolu, et need komisjoni talitustevahelised konfliktid seavad ohtu 96 Euroopa süvatehnoloogia ettevõtetele; on sügavalt mures selle pärast, et EIC fond ei ole teinud otsuseid tegelike investeringute kohta, välja arvatud üks erandlik investeerimisotsus;
4. tuletab meelde, et EIC segarahastamist tuleks anda ühe protsessi ja üheainsa otsuse alusel, mis hõlmab nii toetust kui ka rahastamisvahendi komponente; osutab sellele, et komisjon peaks haldama kõiki Acceleratori projektide operatiivelemente;
5. tunnistab, et komisjon on väljendanud muret EIC fondi haldamise pärast seoses mõjuga personalile ja komisjoni võimaliku mainevastutusega investeringute eest;
6. võtab teadmiseks komisjoni tõstatatud personaliprobleemid seoses EIC fondi investeerimisportfelli haldamisega; tunnistab asjaolu, et EIC fondi personal peab olema piisav ja et selleks on vaja märkimisväärset hulka olulise kogemusega töötajaid; on siiski seisukohal, et nende inimeste otsene töölevõtmine ei ole ainus lahendus; juhib tähelepanu sellele, et algne investeringute komitee töötas koos EIPga välja alternatiivse kava personaliprobleemi lahendamiseks; järeldab seetõttu, et personaliprobleem ei ole fondi ümberkorraldamise põhjus;
7. võtab teadmiseks komisjoni põhjenduse, et nõukogu otsuse (EL) 2021/764 artikli 11 lõikes 3 nõutakse, et komisjon uuriks kaudset eelarve täitmist, ning et see toob kaasa muudatused EIC fondi struktuuris;
8. tuletab meelde, et artikli 11 lõike 3 tekst lisati komisjoni ettepanekusse programmi „Euroopa horisont“ kohta ja seda seadusandliku menetluse käigus ei vaidlustatud; rõhutab asjaolu, et see tähendab, et komisjon oleks pidanud olema sellest tekstist täielikult teadlik, kui ta asutas 2020. aastal EIC fondi; rõhutab, et komisjoni otsuse EIC fondi loomise kohta, mis sisaldas algset struktuuri, võttis vastu volinike kolleegium ja seda toetas kogu komisjon; toonitab, et sama kehtib ka EIC 2021. aasta tööprogrammi kohta, milles ei mainita vajadust EIC fond ümber korraldada; järeldab, et artikli 11 lõike 3 järgimise küsimus tõstatati komisjonis 2021. aasta suvel pärast seda, kui programm oli juba alanud; on seisukohal, et sellise põhimõttelise küsimuse tõstatamine käimasolevas programmis pärast seda, kui kolme aasta jooksul enne programmi algust on jäänud kasutamata mitmed võimalused selle küsimuse tõstatamiseks, on vähemalt halva juhtimise juhtum ja märk sellest, et ei aktsepteerita kaasseadusandjate kavandatud uut

tööviisi;

9. rõhutab, et artikli 11 lõike 3 puhul on tegemist ainult ühe lausega, mida tuleb lugeda täieliku nõukogu otsuse kontekstis; rõhutab sellega seoses ka, et eespool nimetatud nõukogu otsuse lisa kohaselt peab komisjon looma „eriotstarbelise rahastamisvahendi“, sätestamata muid tingimusi; rõhutab lisaks, et artikli 11 lõikes 3 osutatud ja nõukogu otsuse I lisa punktis 1.1.2 määratletud EIC segarahastamisvahend hõlmab nii üld- kui ka investeeringutoetusi omakapitali või muus tagasimakstavas vormis; järeldab seetõttu, et kaudse eelarve täitmise nõuet ei saa tõlgendada nii, et see kehtib ainult segarahastamise investeerimisosa suhtes, ning et seda artiklit ei saa tõlgendada nii, et need kaks komponenti oleksid rakendamisel lahus;
10. märgib investeerimisotsuse professionaalse ettevalmistamise tähtsust; rõhutab seetõttu komisjoni määratud EIC fondi investeeringute komitee rolli ning väärtuslikku toetust hoolsuskohustusele, mida pakub EISMEAsse integreeritud EIP; peab siiski kahetsusväärseks, et EIC fondi edasiste otsused, nagu investeerimisvooruga liitumine pärast algset investeerimisotsust või investeeringu põhjenduse kehtestamine, näivad võtvat liiga kaua aega, osaliselt seepärast, et EIP-l kulub oma panuse andmiseks aega;
11. märgib, et nii EIC investeeringute komitees kui ka EIC fondi nõukogus olid EIC fondi algse ülesehituse raames nii komisjoni esindajad kui ka välisekspertid, mis tagas nõuetekohase tasakaalu poliitika sidususe ja professionaalsete investeerimisotsuste vahel;
12. märgib, et komisjon oli 2022. aasta oktoobriks vastu võtnud ja rakendanud nn üleminekukorra, mille kohaselt jääb EIC fond komisjoni omandisse, samas kui fondi investeerimisotsused võtab vastu väline fondivalitseja; rõhutab, et väline fondivalitseja värbab ka investeeringute komitee töötajaid ning et see tähendab, et komitees ei ole rohkem väärtuslikke eksperditeadmisi pakkuvaid sõltumatuid eksperte ning ükski komisjoni esindaja ei taga poliitika sidusust; võtab teadmiseks selle korra kirjelduse EIC 2022. aasta tööprogrammis;
13. märgib murega, et kuni EIC 2022. aasta tööprogrammis välja kuulutatud investeeringute üleminekukorra kehtestamiseni peab kõik ühtse rahastamisotsuse otsused ja kõik olulised investeerimisotsused heaks kiitma volinike kolleegium, millega kaasneb seega veel üks kontrollitase; peab seda vastuvõetamatuks olukorraks, sest see muudab otsustusprotsessi veelgi pikemaks, keerulisemaks ja taotlejate jaoks ebakindlamaks;
14. märgib sügava murega, et isegi EIC fondi üleminekukorra kehtestamiseks kulus üle aasta, kuna komisjoni eri talituste vahel toimuvad pidevad sisearutelud; märgib, et 2022. aasta juunis alustas komisjon 2021. aasta juunis valitud Acceleratori projektide toetuskomponentide käsitlemist, mis näitab, et üleminekukorra loomisel oli tehtud piisavaid edusamme, et alustada segarahastamisprojektide rakendamist; märgib, et enamik 2021. aasta juunis välja valitud toetusesaajate toetuslepingutest allkirjastati 2022. aasta suvel, mistõttu kulus toetuse saamiseks rohkem kui aasta; märgib, et 2022. aasta mais teatas komisjon, et EIC segarahastamise 2021. aasta oktoobris valitud saajate toetuskomponendid valmivad mai lõpuks või juuni alguseks⁹; märgib, et komisjon pidi neid toetusesaajaid 2022. aasta suvel teavitama, et toetused ei ole juuliks valmis ja oodata tuleb tõenäoliselt 2022. aasta oktoobrini; järeldab, et toetuse

⁹ <https://sciencebusiness.net/news/commission-says-european-innovation-council-grant-logjam-end-june>

määramiseni kuluv aeg on samuti vähemalt üks aasta;

15. rõhutab, et finantsmääruse artikli 216 lõikega 1 antakse komisjonile sõnaselgelt õigus kohaldada investeringute puhul otsest eelarve täitmist (artikli 216 lõige 1 punkt b) või sihtotstarbelise investeerimisvahendi kaudu (artikli 216 lõige 1 punkt a); rõhutab, et selline eelarve täitmine võimaldab investeerimisotsuste tegemisel ja portfelli haldamisel rohkem paindlikkust ja strateegilisemat kaalumist kui kaudne eelarve täitmine; lükkab tagasi arvamuse, et fondi juhtimise üleandmine Euroopa Investeerimispanngale (EIP) ja välisele fondivalitsejale võimaldab EIC edu saavutamiseks vajalikku paindlikkust ja strateegilist kaalumist; väljendab muret selle pärast, et EIC fondist saab lihtsalt veel üks EIP toetatud riskikapitalifond;
16. rõhutab, et EIC nõuandekogu strateegilist nõu tuleb EIC töös põhjalikumalt rakendada, sealhulgas selle soovitusi mitmekesisuse suurendamiseks ja osalejate kaasamiseks rohkematest riikidest, et realiseerida novaatorite potentsiaali kogu Euroopas ning edendada praktilist koostööd Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudiga (EIT);

EIC fond kui ainuinvestor

17. on sügavalt mures ilmse poliitika pärast, mille järgi EIC fond ei tohi kunagi olla omakapitali voorus juhtiv investor, eelkõige koos nõudega, et ettevõtjad peavad saama välisinvestoritelt samaväärseid kaasinvesteeringuid; usub, et see on vastuolus EIC strateegiliste eesmärkide ja põhiloomikaga; rõhutab asjaolu, et see poliitika puudus EIC katseprojekti alguses ning et seda poliitikamuudatust kohaldata tagasiulatavalt taotlustele, mis esitati enne poliitika muutmist; on sügavalt mures asjaolu pärast, et see tekitas paljudele taotlejatele probleeme rahavoogudega ja tegelikult kanti ettevõtjatele maksetena ainult kolmandik sihtotstarbelistest omakapitaliinvesteeringutest; rõhutab, et kaasinvesteering ei tohiks olla projektide eeltingimus, vaid pigem EIC fondi eesmärk toetusprojekti kestuse ajal;
18. tuletab meelde, et kooskõlas määrusega (EL) 2021/695 võib EIC olla ainuinvestor, kes võtab endale kõik investeeringuga seotud riskid; märgib, et seda rolli näib olevat võimalik täita ainult konverteeritavate laenude andmise kaudu, nõudes samal ajal kõigi omakapitaliinvesteeringute puhul samaaegseid kaasinvesteeringuid; märgib, et üle 50 % kõigist omakapitali komponendi raames tehtud investeeringutest on seni olnud konverteeritavate laenude vormis; rõhutab, et üks EIC asutamise põhjuseid oli see, et Euroopal puuduvad riskikapitaliinvestorid ja eriti sellised riskikapitaliinvestorid, kellel on eksperditeadmised süvatehnoloogia turgudel; märgib sellega seoses, et toimivat turgu ei saa täiel määral kasutada tõhusa mehhanismina EIC investeerimis- ja väljumisotsuste juhtimiseks; hoiatab sellega seoses, et kvalifitseeritud kaasinvesteeringu nõue võib süvendada turutõrget, mille lahendamiseks EIC loodi;
19. märgib, et kaasinvesteeringute nõudmise tava muudab EIC jätkuinvestoriks, mis seab EIC ohtu kas:
  - a) seoses sellega, et erainvestoritele pakutakse tasuta ja osaliselt ainuõiguslikku juurdepääsu tipptasemel investeerimisvõimalustele, mis võib moonutada Euroopa riskikapitaliturgu, tugevdades samal ajal Euroopa turu suhtelist riskikartlikkust olemust;
  - b) või seoses sellega, et ta muutub üleliigseks, sest juhtiv investor määrab kindlaks investeerimisvoorude tempo ja standardi, mis tekitab küsimuse, kas idufirmad EICd

üldse vajaksid;

20. tunneb muret tava pärast konverteerida konverteeritavad laenud omakapitaliks äriühingute jaoks, kes ei suutnud kaasata lisainvesteeringuid, tuginedes pigem laenu andmise ajal kindlaks tehtud väärtusele kui laenu konverteerimise ajal tehtud väärtuse hindamisele; juhib sellega seoses tähelepanu asjaolule, et EIC loodi selleks, et hõlbustada idufirmade arengut ja kasvu just etapis, kus väärtus võib kiiresti tõusta, sest tehnoloogiarisk väheneb ruttu ja turule sisenemine läheneb; järeldab seetõttu, et vanale hindamisele tuginemine on EIC eesmärkidega vastuolus; juhib lisaks tähelepanu sellele, et EIC fond peaks võtma riske, kuid konverteeritavaid laene kasutades kantakse suurem osa riskist peamiselt üle taotlejale;
21. tunnistab, et juhtiv välisinvestor annab lisaväärtust, sest sellel juhtival investoril võib olla väga spetsiifilisi teadmisi konkreetse investeeringu jaoks olulise turusegmendi kohta, ning et EIC fond ei pruugi oma suuruse ja üldise olemuse tõttu olla võimeline vastama nendele eriteadmistele; täheldab seetõttu, et spetsialiseerunud juhtival investoril võib olla ettevõtte arengule suurem lisaväärtus kui EIC fondil; tunnistab lisaks, et juhtiva välisinvestori omamine tagab, et nii väärtuse kui ka muud investeerimistingimused kehtestab turg;
22. lükkab kindlalt tagasi arvamuse, et EIC fond ei saa olla ainuinvestor ega juhtiv investor; rõhutab, et võime investeerida ka siis, kui turg ei ole selleks valmis, on üks peamisi põhjendusi EIC olemasolule; järeldab, et EIC fondi investeerimispoliitika peaks sõnaselgelt võimaldama järgmist:
  - a) et EIC fond on ainuinvestor konverteeritavate laenude või erijuhtudel omakapitaliinvesteeringute kaudu;
  - b) et EIC fond võib juhtida investeerimisvooru;
  - c) et EIC fond võib olla suurim investor, kuid mitte juhtiv investor;
23. märgib, et nõukogu otsuse (EL) 2021/764 I lisa punkti 1.2.3 kohaselt peab EIC fond kujundama oma investeeringute lõpetamisstrateegia ja seda rakendama; märgib, et sellist strateegiat ei näi olevat kehtestatud;

Rakendamisega seotud vead

Taotluste esitamise kord

24. toonitab juurdepääsetava ja tõhusa taotlusmenetluse tähtsust programmi puhul, mille eesmärk on meelitada ligi kõige ambitsioonikamaid novaatoreid; märgib, et menetlust võib veelgi täiustada järgmiselt:
  - a) taotlusmenetluses tuleks lihtsustada nii ühte kui ka mitut toetusesaajat hõlmavaid taotlusi, mis nõuab mõlemat liiki taotluste jaoks spetsiaalset taotluse vormi;
  - b) kogu eduka taotluse jaoks vajalik teave peaks olema ühtselt kättesaadav; praegu on teave jagatud mitmesse dokumenti, mis muudab taotluse ettevalmistamise tarbetult tülikaks;

25. märgib murega, et hindajad annavad sidusrühmadele vastuolulisi sõnumeid EIC Acceleratori ettepanekute asjakohaste riskide ja pangalaenukõlblikkuse kohta, mis mõjutab eelkõige alaesindatud piirkondade ja naiste juhitud ettevõtete osalemist; tuletab meelde, et EIC üks peamisi põhimõtteid on võime võtta riske; tuletab lisaks meelde, et nõukogu otsuse (EL) 2021/764 I lisa punkti 1.1.2 kohaselt on pangalaenukõlbmatute projektide rahastamine EIC Acceleratori peamine eesmärk; on sügavalt veendunud, et EIC Accelerator saab olla edukas ainult siis, kui on olemas selge poliitika ja teabevahetus EIC Acceleratori projektide asjakohase riski ja pangalaenukõlblikkuse kohta;
26. tunneb muret selle pärast, et sidusrühmade andmetel ei ole programmi juhtimine selgelt läbipaistev; juhib tähelepanu sidusrühmade kahele peamisele mureküsimusele:
  - a) Pathfinder'i väljakutseteemade valimise läbipaistmatus;
  - b) ning läbipaistvuse puudumine selles osas, kuidas programmijuhid portfelle haldavad, eelkõige taotluste valimise etapis;
27. rõhutab, kui oluline on toetuse määramiseni kuluva eeldatava aja usaldusväärsus; toonitab sellega seoses, et 2021. aasta Pathfinder'i avatud projektikonkursi hindamiseks kulus rohkem kui viis kuud, samas kui määruse (EL) 2021/695 artikli 31 kohaselt tuleb taotlejaid hindamisprotsessi tulemustest teavitada viie kuu jooksul;
28. väljendab muret EIC Acceleratori taotluste esitamise protsessi pärast, mis on muudetud pikemaks ja keerukamaks, lisades mitu etappi ja eraldiseisva EIC platvormi väljaspool ametlikku rahastamis- ja hankeportaali; on seisukohal, et novaatorikeskse EIC Acceleratori esitamise ja hindamise protsess peaks olema ettevõtjatele ja teadlastele kergesti mõistetav, ajakulu poolest minimaalne, õiglane ja läbipaistev ning kooskõlas valdkonna standarditega;
29. on sügavalt mures tehisintellekti platvormi toimimisviisi pärast; märgib sellega seoses, et nii taotlejad kui ka hindajad on väljendanud platvormi pärast muret;
30. rõhutab, et veebivorm on aeganõudev, sellel ei ole paindlikkust teabe esitamisel (ei ole võimalik vormindada ega pilte kasutada) ja selles kasutatakse tarbetut žargooni; märgib, et selle täitmisel tekkiv „äriplaan“ ei tundu vastavat valdkondlikele standarditele ning vorming ei ole ei hindajate ega projektijuhtide jaoks kasutajasõbralik;
31. juhib erilist tähelepanu sellele, et võrreldes EIC katseprojektiga (50 lehekülge) on lehekülgede arv kasvanud 120–200 leheküljeni, osutades samas asjaolule, et hindajatel on täieliku (teise etapi) ettepaneku hindamiseks aega 36 minutit; täheldab, et see on üks põhjusi, miks sidusrühmad ei ole hindamise kvaliteediga rahul;
32. märgib murelikult, et taotluse tagasilükkamiseks piisab ühest hindamisprotsessi teisest etapis tehtud arvamusest „ei sobi“; peab seda ebaproportsionaalseks, võttes arvesse, et taotlust hindavad kolm hindajat ja et kõik kolm märgivad kolme eraldi hindamiskriteeriumi kohta arvamuse „sobib / ei sobi“;
33. peab koos enamiku sidusrühmadega vaidlustamismenetluse kehtestamist tervitatavaks, kuna see võib aidata kaasa hindamismenetluse täiustamisele; märgib siiski, et täiustusi on vaja, kuna paljud sidusrühmad on teatanud, et ei ole selge, mis juhtub taotlejate

esitatud vastuväidetega, ning et taotlejatel on oma vastuväidete ettevalmistamiseks väga vähe aega; rõhutab, et vastuväidete esitamise kasutuselevõttu peetakse üheks põhjuseks, miks toetuse saamiseni kuluv aeg on pikem; kutsub komisjoni üles parandama vastuväidete esitamise menetlust ja muutma seda sisukamaks, võimaldades seda lõpule viia lühema aja jooksul, et pidada kinni toetuse määramise tähtjast, jättes samal ajal piisavalt aega vastuväidete ettevalmistamiseks;

34. on mures selle pärast, et taotlejatel on üha suurem vajadus palgata taotluste esitamisega toimetulekuks konsultante, mis on tingitud keerukusest;
35. tunnistab, et EIC otsuste tegemise ja süvatehnoloogia idufirmade arendamise kiiruse hõlbustamiseks peaks teadusasutustes töötavatel isikutel olema võimalik kasutada teadusprojektide tulemusi idufirmade loomiseks; väljendab sellega seoses heameelt mõiste „EIC leiutaja“ kasutuselevõtu üle toetuslepingu näidises ja 2022. aasta tööprogrammis; peab kahetsusväärseks, et selle kasutuselevõtuga kaasneb ebakindlus seoses selle kontseptsiooni õiguslike tagajärgedega teadusasutustele;

Muud tõstatatud üksikud mureküsimused

36. rõhutab, et mõiste „EIC leiutajad“ peaks viima teadusuuringute tulemuste tõhusa kasutamiseni majandustegevuse arendamisel; järeldab seetõttu, et see ei tohiks kahjustada tulemuste kasutamist teadusasutuse teiste ekspertide poolt või teadusasutuse enda poolt majandustegevuse arendamiseks; on seisukohal, et EIC leiutajate ulatuslikud kasutusõigused ilma mingi ajalise piiranguta on õigustatud ainult juhul, kui teadusasutused ei paku üksikutele teadlastele vajalikku toetust tulemuste kasutamiseks majandustegevuse arendamiseks; on seepärast arvamusel, et need juurdepääsuõigused tuleks anda EIC leiutajatele juhtumipõhiselt, kui on ilmne, et leiutajal puudub teadusasutuses vajalik toetus;
37. peab kahetsusväärseks, et programmi madala edukuse määra (6–10 %) tõttu liiga paljusid kvaliteetseid projekte ei rahastata; rõhutab, et madalad edukuse määrad tähendavad kaotust selles mõttes, et potentsiaalselt põhjalikud ümberkujundavad uuendused jäävad edasi arendamata, aga ka kaotatud aega ja raha, mis on investeeritud projektide ettevalmistamisse; nõuab sellega seoses vajaduse korral kaheetapilisi taotlusi, et piirata projektide ettevalmistamisse investeeritud aja ja raha kulu;
38. rõhutab, et Euroopa innovatsioonivõimet, majanduskasvu ja vastupanuvõimet õõnestavad naiste vähene osalemine idufirmade ja riskikapitali valdkonnas; väljendab sellega seoses heameelt jõupingutuste üle, mida EIC on teinud naiste juhtrolli ning idufirmades ja riskikapitalis osalemise edendamiseks; peab kahetsusväärseks, et see ei ole veel toonud kaasa piisavaid muutusi; juhib sellega seoses tähelepanu asjaolule, et ainult naiste asutatud idufirmad kaasasid 2021. aastal vaid 1,8 % Euroopa idufirmadesse tehtavatest investeringutest ja kõigest 9,3 % neist kaasasid mõlema soo esindajatest koosnevad meeskonnad¹⁰;
39. juhib tähelepanu sellele, kui oluline on EIC nõuandekogu kui komisjoni peamine nõustaja EIC rakendamisel ja laiema innovatsioonipoliitika väljatöötamisel, eelkõige seoses innovatsiooni ökosüsteemi parandamisega Euroopas ja strateegiliselt oluliste tehnoloogiate tuvastamisega; rõhutab, et nii EISMEA kui ka teised asjaomased

¹⁰ <https://europeanwomeninvc.idcinteractive.net/>

komisjoni osakonnad peaksid EIC nõuandekogu täielikult ja õigeaegselt teavitama kõigist EIC rakendamise muutustest, samuti tuleks talle esitada kogu teave EIC kohta, mida ta palub;

40. täheldab, et EIC üleminekumeetmed on ametlikult EIC Pathfinderide osa, kuid seda rakendatakse programmi eraldi osana; märgib, et üleminekumeetmete projektikonkursid moodustavad vähem kui 10 % EIC 2021. ja 2022. aasta tööprogrammide eelarvest; juhib tähelepanu sellele, et üleminekumeetmete konkursid on ainsad konkursid, mille suhtes kohaldatakse teadusuuringute ja innovatsiooni kiirtee menetlust; kiidab heaks selle menetluse kasutamise üleminekumeetmete projektikonkursi puhul; kutsub komisjoni üles laiendama selle menetluse kohaldamist rohkematele Pathfinderide projektikonkurssidele;
41. rõhutab, et 2022. aasta tööprogrammis viidatakse olulise kahju ärahoidmise põhimõttele nii EIC Acceleratori hindamiskriteeriumina kui ka EIC rahastamiskõlblikkuse kriteeriumina üldiselt; on mures selle nõude pärast järgida olulise kahju ärahoidmise põhimõtet, mis on sätestatud määruses (EL) 2020/852 ehk taksonoomiamääruses, kuna seda kohaldatakse kõigi projektikonkursside suhtes, olenemata sisust või küpsusest; tunnistab põhimõtte kasulikkust selliste projektide valimisel, mille sisu on otseselt seotud liidu keskkonnaeesmärkidega ja mis viiakse peatselt turule; rõhutab, et puudub õiguslik alus selle täiendava rahastamiskõlblikkuse kriteeriumi üldiseks kohaldamiseks kõigi projektikonkursside suhtes;
42. peab tervitavaks EIC jõupingutusi töötada välja sobiv raamistik EIC tegevuse hindamiseks; rõhutab, et EIC ainulaadsus nõuab kohandatud lähenemisviisi tulemuslikkuse järelevalveks ja sellise järelevalve tulemuste kasutamiseks tagamaks, et EIC saavutaks turul parimaid tulemusi;

Soovitused

43. kutsub komisjoni üles hindama ümber seda, kuidas ta EIC fondi programmi „Euroopa horisont“ raames rakendas, ja leidma uue sobiva haldusviisi, mis kajastab EIC kaugeleulatuvat ja ümberkujundavat olemust Euroopa murrangulise innovatsiooni investorina; nõuab tungivalt, et komisjon lisaks sellesse uude lähenemisviisi järgmised põhimõtted:
  - a) tagada, et nii omakapitali kui ka toetuse komponentide rakendamine on komisjoni täieliku kontrolli all, mis peaks ühtlasi tagama, et kahe komponendi rakendamise vahel on otsene kooskõlastusliin, ning säilitama komisjoni võimaluse sekkuda investeerimistsükli mis tahes etapis, et tagada strateegilise tähtsusega investeeringute tegemine;
  - b) tagada EIC fondi juhatuse ja investeeringute komitee sõltumatu eksperthinnangu roll, et jälgida tähelepanelikult EIC fondi investeerimissuunuste täitmist, tuginedes toimingute igapäevasel haldamisel EIP meeskonnale ja välistele fondihalduritele;
  - c) kasutada täielikult ära välisinvestorite kaasinvesteeringute lisaväärtus, säilitades EIC fondi võimaluse teha järgmist:
    - i) olla ainuinvestor, sealhulgas tehes omakapitaliinvesteeringuid, ilma et välisinvestorid peaksid tegema kaasinvesteeringuid;

- ii) olla peamine investor ilma investeerimisvooru juhtimata;
  - iii) juhtida investeerimisvooru;
  - d) töötada omakapitaliinvesteeringute jaoks välja investeerimisstrateegia, mis põhineb innovatsiooni eeliseid ja liidu strateegilisi eesmärke kajastavatel vaheeesmärkidel, mitte üksnes teiste investorite soovil investeerimisvooriga ühineda, mis julgustaks EIC fondi võtma riske ainuinvestorina, eelkõige selleks, et edendada selliste alaesindatud piirkondade ja naiste juhitud ettevõtete edukat osalemist, kellel on idufirmade rahastamisel veelgi suuremaid raskusi;
  - e) luua EIC fondi omakapitaliinvesteeringute väljumisstrateegia, milles võetakse arvesse liidu strateegilisi eesmärke;
  - f) säilitada ülesehitus, mis võimaldab Euroopa Innovatsiooninõukogu ja VKEde Rakendusameti (EISMEA) juurde kuuluval EIP meeskonnal täita kvaliteetset hoolsuskohustust; nõuab, et komisjon tugineks sellele edukale koostööle ja lepiks EIPga kokku korra, mille kohaselt EIP meeskond esindaks EIC fondi investeerimisobjektiks olevate äriühingute juhatuse koosolekul;
  - g) tagada tõhus koostöö riiklike kontaktpunktide ja vajaduse korral piirkondlike ametiasutustega;
44. nõuab tungivalt, et komisjon alustaks avatud dialoogi Euroopa Parlamendi, asjaomase programmikomitee ja EIC nõuandekoguga, et töötada EIC fondi struktuuri jaoks välja alternatiivne pikaajaline lahendus, mis järgiks täielikult asjakohaseid liidu õigusakte ja eespool nimetatud põhimõtteid; soovib põhjalikult hinnata viise, kuidas parandada EIC rakendamist, kaaludes ühe võimalusena sõltumatu liidu asutuse loomist ELi toimimise lepingu artikli 187 alusel peamise üksusena, kes vastutab EIC rakendamise eest; rõhutab vajadust tagada, et taotlejaid koheldakse alati võrdselt ning rakendamisel tagatakse läbipaistvus, vastutus ja huvide konfliktide ennetamine; soovib, et kui põhjaliku hindamise käigus leitakse, et selline asutus oleks parim institutsiooniline raamistik Acceleratori rakendamiseks eespool kirjeldatud viisil, tuleks see võimalikult kiiresti luua;
45. kutsub komisjoni üles pöörama erilist tähelepanu naiste edendamisele kogu innovatsioonisektoris, püüdes samal ajal saavutada soolist võrdsõiguslikkust kõigil asjaomastel ametikohtadel ning EIC toetusesaajate geograafilist tasakaalu kõigis liidu piirkondades; nõuab eelkõige, et komisjon lisaks EIC tööprogrammidesse konkreetseid meetmeid mõlema küsimuse lahendamiseks EICs;
46. soovib uurida programmi „InvestEU“ osa väljaspool EIC fondi ettevõtete jaoks, kes vajavad vaid lisarahastust, et oma arengus edasi liikuda;
47. kutsub komisjoni üles täpsustama eeskirju ja menetlusi, mis käsitlevad pangalaenukõlbmatuse ja kaasinvesteeringu kriteeriumide tõlgendamist, rõhustades teabevahetust ja kaasates paremini riiklikke kontaktpunkte;
48. kutsub komisjoni üles kohaldama olulise kahju ärahoidmise põhimõtet selliste konkursikutsete puhul, mille sisu on otseselt seotud liidu keskkonnaeesmärkidega ja mis jõuavad peatselt turule, ning hoiduma olulise kahju ärahoidmise põhimõtte kasutamisest

horisontaalse rahastamiskõlblikkuse lisakriteeriumina kõigi EIC projektide puhul;

49. kutsub komisjoni üles kohandama toetuslepingu näidist, et see sisaldaks EIC leiutaja selget määratlust, ja kehtestama selge poliitika EIC leiutajate juurdepääsuõiguste kohta, millega antaks neile laialdased juurdepääsuõigused üksnes juhul, kui teadusasutusel ei ole aktiivset poliitikat ja struktuuri, et toetada teadusuuringute tulemuste kasutamist majandustegevuses;
50. kutsub komisjoni üles võtma kasutusele EIC ja eriti Acceleratori tegevuse pideva ja kiire hindamise süsteemi;
51. kutsub komisjoni üles hindamismenetlust rangelt ja pidevalt hindama, võttes tõsiselt arvesse taotlejate esitatud kaebusi, mis võivad näidata ilmseid vastuolusid nende projektide hindamisel; kutsub komisjoni üles teavitama Euroopa Parlamenti sellest, kuidas ta käsitleb üksikkaebusi, mis näitavad hindajate selget ebaõnnestumist;
52. kutsub asjaomaseid liidu asutusi, sealhulgas Euroopa Kontrollikoda ja EIC nõuandekogu, üles töötama EIC jaoks välja spetsiaalse auditeerimisstrateegia, mis kajastab EIC eripära;
53. kutsub komisjoni üles lisama meetmeid VKEde osaluse parandamiseks ning tegema EIC Acceleratori uuenduslikele VKEdele kättesaadavaks ja atraktiivseks, lihtsustades taotlusprotsessi, et kaotada VKEde ees seisvad tõkked;
54. kutsub komisjoni üles tagama, et vahendiga toetataks eri ulatusega projekte, nii et väikestel ettevõtetel, kes arendavad ja laiendavad suure mõjuga uuendusi, oleks neile võrdne juurdepääs;
55. kutsub komisjoni üles muutma EIC Acceleratori praegust taotluste esitamise protsessi ja toetuse andmiseni kuluvat aega, viies EIC platvormi EIC Acceleratori hindamiskriteeriumidega kooskõlla; usub, et sellise muutmise eesmärk peaks olema kiire ja lihtne vahend, mis vastab Euroopa süvatehnoloogia idufirmade vajadustele, saavutades toetuse andmiseks ettenähtud 4–5 kuu pikkuse tähtaja;
56. kutsub komisjoni üles parandama koostoimet ja koostööd EITga; kutsub EITd ja EICd üles looma vastastikuse ja süstemaatilise teabevahetuse ning lisama oma igasse juhatusse/nõuandekokku ühise liikme, et vältida kapseldumist ning jõupingutuste ja strateegiate dubleerimist;
57. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

LISA: LOETELU ÜKSUSTEST VÕI ISIKUTEST, KES ANDSID RAPORTÖÖRILE TEAVET

Loetelu koostamine on vabatahtlik ning selle eest vastutab ainuisikuliselt raportöör. Raportöör sai raporti koostamisel enne selle komisjonis vastuvõtmist teavet järgmistelt üksustelt või isikutelt:

Üksus ja/või isik
Euroopa teadusmahukate ülikoolide gild (The Guild of European Research-Intensive Universities)
Confindustria
Euroopa uuenduslike ülikoolide konsortsium (European Consortium of Innovative Universities)
Euroopa Teadus- ja Tehnoloogiaorganisatsioonide Assotsiatsioon (European Association of Research and Technology Organisations)
Euroopa piirkondade teadusuuringute ja innovatsiooni võrgustik (European Regions Research and Innovation Network)
Euroopa teadusmahukate ülikoolide liiga (League of European Research-Intensive Universities)
Madalmaade hariduse ja uurimistegevuse koda (Netherlands House for Education and Research)
Hispaania teaduse ja tehnoloogia asutus (Spanish Office for Science and Technology)
ETH juhatus (ETH Board)
Helmholtzi assotsiatsioon (Helmholtz Association)
Euroopa kvanttoöstuse konsortsium (European Quantum Industry Consortium)
Euroopa Innovatsioonikonsultantide Assotsiatsioon (European Association of Innovation Consultants)
BusinessFinland
Leibnizi assotsiatsioon (Leibniz Association)
Tšehhi riiklik haridus- ja teadusagentuur (Czech National Agency for International Education and Research)
Euroopa teaduste edendamise agentuur (APRE – Agency for the Promotion of European Research)
Stuttgardi Ülikool
DLR
COLD PAD
Koncentriq
CESAER
Euro Funding
Lira
Carlos Cerqueira
Kamila Oglecka
Cristina Gouveia

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA VASTUTAVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	26.10.2022						
Lõpphääletuse tulemus	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 60%;">+:</td> <td style="text-align: right;">56</td> </tr> <tr> <td>–:</td> <td style="text-align: right;">0</td> </tr> <tr> <td>0:</td> <td style="text-align: right;">2</td> </tr> </table>	+:	56	–:	0	0:	2
+:	56						
–:	0						
0:	2						
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Matteo Adinolfi, Nicola Beer, François-Xavier Bellamy, Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Michael Bloss, Marc Botenga, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Josianne Cutajar, Nicola Danti, Marie Dauchy, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Valter Flego, Niels Fuglsang, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Christophe Grudler, Robert Hajšel, Ivo Hristov, Romana Jerković, Eva Kaili, Seán Kelly, Łukasz Kohut, Zdzisław Krasnodębski, Miapetra Kumpula-Natri, Thierry Mariani, Marisa Matias, Georg Mayer, Marina Mesure, Dan Nica, Niklas Nienä, Johan Nissinen, Mauri Pekkarinen, Pina Picierno, Clara Ponsatí Obiols, Manuela Ripa, Robert Roos, Sara Skyttedal, Beata Szydło, Patrizia Toia, Isabella Tovaglieri, Henna Virkkunen, Pernille Weiss						
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Andrus Ansip, Franc Bogovič, Klemen Grošelj, Ladislav Ilčić, Elena Lizzi, Luděk Niedermayer, Jutta Paulus, Bronis Ropė, Jordi Solé						
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Andrey Kovatchev, Aušra Maldeikienė						

NIMELINE LÖPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS

56	+
ECR	Ladislav Ilčić, Zdzisław Krasnodębski, Robert Roos, Beata Szydło
ID	Matteo Adinolfi, Marie Dauchy, Elena Lizzi, Thierry Mariani, Isabella Tovaglieri
NI	Clara Ponsatí Obiols
PPE	François-Xavier Bellamy, Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Franc Bogovič, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Seán Kelly, Andrey Kovatchev, Aušra Maldeikienė, Luděk Niedermayer, Sara Skyttedal, Henna Virkkunen, Pernille Weiss
RENEW	Andrus Ansip, Nicola Beer, Nicola Danti, Valter Flego, Klemen Grošelj, Christophe Grudler, Mauri Pekkarinen
S&D	Josianne Cutajar, Niels Fuglsang, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Robert Hajšel, Ivo Hristov, Romana Jerković, Eva Kaili, Łukasz Kohut, Miapetra Kumpula-Natri, Dan Nica, Pina Picierno, Patrizia Toia
THE LEFT	Marc Botenga, Marisa Matias, Marina Mesure
VERTS/ALE	Michael Bloss, Niklas Nienaaß, Jutta Paulus, Manuela Ripa, Bronis Ropé, Jordi Solé

0	-

2	0
ECR	Johan Nissinen
ID	Georg Mayer

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu